

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— .
Negyedévre 2.50 .
Egy hóra 1.— .
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpíacz, a váro-
házszal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábol peM
sorozat 5 kr-ával
számítatnak.

A kormány és a szegény nép.

— márczius 25.

Az ellenzék által hevesen támadott, a nagyhangú ellenfelei által kodifikációs munkáiért feldozó mesternek nevezett, gyakran kisebbitett, ritkán elismert igazságügyminiszter a napokban egy olyan törvényjavaslatot fog az országgyűlés elé betérjeszteni, mely maga elég volna egy kormányférfi egész munkájának mely-lyel rövid időn százezrek könyeit fogja letörölni és a földműves-, kisbirtokos- és iparos-osztály jólétét biztosítani. Keresztül fogja vinni a földtehermentesítést másodsor is minden megterhelés nélkül, meg fogja akadályozni a szocializmus terjedését. Nem erőszakkal, katonával, zsandárral, hanem a szeretet munkájával, a jóságos neveléssel és gyámolítással.

Elkészítette a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényt.

Kezeink között lesz a javaslat pár nap alatt és akkor egész terjedelmében fogjuk azt közzé adni. Most csak a főbb elveket közöljük, abból az egésznek szelleme, az egésznek ereje kitűnik.

Hisszük, hogy ez a kételkedőket is meg fogja nyerni és el fogja ismerni mindenki, hogy nem a szóvirágok halmaza az, a mire egy államférfiúnak szüksége van,

hanem a jóságos és erős akarat s a munkabírási, mely rövid időn maradandókat teremt.

Le fogja e javaslat fegyverezni ellenségeit is, mert az igaz munka igaz elismerést követelhet joggal mindenkitől.

A javaslat lényege a következő:

Gazdasági és ipari hitelszövetkezetet hatóság, nyilvános testület vagy országos központi hitelszövetkezet közreműködése mellett lehet alapítani. Üzletét nem-tagokra ki nem terjesztheti. Fióktelepet nem létesíthet, kerületén túl nem működhet; csak szomszédos községek képezhetnek egy kerületet.

A hitelszövetkezet tagja csak a község állandó lakosa lehet és az üzlet rész után kamatot fizetni nem szabad. Felosztás alá csak a tiszta nyereség kerül, melyből legalább 10% a tartalék alapra fordítandó. Az osztalék 5%-nál magasabb nem lehet és az ezt meghaladó nyereség szintén a tartalék alap erősítésére használandó fel.

A központi hitelszövetkezetbe rendes tagul belépett szövetkezetnek tagjai ellen fennálló követelése a hitelszövetkezeti tag ingó vagyonára végrehajtási elsőbbséggel bírnak. A régibb hitelszövetkezeteknek joguk van kijelenteni, hogy ezentul jelen törvény szerint kívánnak működni.

Ennyi a törvényjavaslat első része.

Második része a Budapesten felállítandó országos központi hitelintézet megalapítását tárgyalja. Akkor alakulhat meg, ha legalább egy millió korona értékű alapítványi üzlet rész van befizetve. De hogy azonnal megalakulhasson, a magyar állam egy millió korona alapítványi üzlet részét jegyez.

A központi intézet igazgatósága 12 tagból áll, kik közül egyet a földművelésügyi miniszter, egyet a pénzügyminiszter s egyet a kereskedelemügyi miniszter nevez ki. Az elnököt a király erősíti meg. Az ellenőrzést a kormány kormánybiztos útján gyakorolja.

A központi hitelintézet kamatozó kötvényeket bocsáthat ki, mely célra külön legalább 3 millió koronából álló biztosító-alapot tartozik létesíteni és ennek tizszeres erejéig bocsáthat ki kötvényeket.

Hogy azonnal létesíthesse ezt: az állam ezen alaphoz 3 millió korona italmérési kártalanítási kötvénnyel járul. Ugyancsak az állam az alapítási és szervezési költségekre 100,000 koronát fordít az üzleti költségek egy harmadát 100,000 korona erejéig hordozza.

Ugy a központ, mint a hitelszövetkezetek könyvei, okmányai, beadványai és jelzalog-biztosítás

TÁRCZA.

Kinyílik az idő.

Irta: Tömörkény István.

Mikor a gyerekek azt kiáltják az utcán: „Egy rugás, dőlé bicez!”, akkor egyszerre itt van a tavasz. A többi, az semmi. A fű is mutatkozik már, de hiszen fű van a hó alatt is, az nem sokat ígér. A nap is melegebb egy kicsit, de a nap is esalóka, mert elbuvik. Némely napokon egy kis por és itt ott bogár mászik a fán, de ez mind ninesen annyi, mint mikor a gyermekek előkeresik a tavalyi dőlét, az ütőfákat s verik a dőlé megveri be az ablakot. (Nyáron ugy sinec annak értelme.) Néhol már jáczintusok vannak az ablakokban és a kutya hagyogatja már el a téli bundáját, ami szintén tavaszt jelent. A galambok kijárnak tollászkodni a duéz elébe, a kakas hangja élesebb; fahordó kocsik már nem látszanak s ennek arányában kémény is kevesebb füstöl. Ellenben emberek láthatók, kik ásóval és kapával haladnak egy, vagy más irányban. A föld még álmodik de már illata van. Nemsokára mindenfelé hasogatni kezdik a hátát, szegény, rendszerint erre ébred álmaiból. Kezdődik a munka s ennél fogva több vidámság van

az arczokon, mint téli időben. Az utcán már meztláb hancuzoznak a gyermekek s egész csöpp magzatok henteregnek a fák alatt. Azért némely része mégis megmarad. Ilyen a mostani Tajgetősz s aki hogy megmarad, az bizonyosan egészségesebb, mint aki meghalt.

Öreg emberek kiülnek a házak ajtajába, sűtkézés szempontjából. A napnak külön melege van, mint a kályhának és ha a vén égjáró kidugta fejét a fölegek közül, a pókok is előbujnak az ereszes alól, Nemsokára kezdődik rájuk is a jó világ, majd jönnek a legyek, a Katalin-bogarak s egyéb állatok, mik azért születnek, hogy megétesenek. Ez mind a póké lesz, mert madár még nines. Még a verebek is elmentek a házak közül a földekre lakmározási ügyekben. Kezdi ugyanis terítgetni szálait a mezőkön az Isten.

Odakint már jó világ van. Az iskola beszünik s a gyermekek a magyarok története helyett a libahajtó ostort forgatják a kezükben. A tehén tejének a friss füvetől egyszerre nagyon jó ize kezd lenni és dusálkodnak, ami nem is baj, mert a szelemenfáról igen fogy a füstölt oldalas. A tanyai kutya éhes ilyenkor s ha láncairól szabadulhat, nyulakat fogdos és meg is eszi gombócz nélkül. A hámat bekenik s kiteszik a rudra száradni. Reg-

gelenkint köd van és sűrű harmat, abban meztláb járnak s attól erősödnek. Továbbá több más ilyenféle dolgok vannak a tanyákon.

A Tiszaszélen pedig a parti korlátokhoz egyre több ember támaszkodik könnyekkel vizenjáró emberek és partszéli népek ezek. A napfény, amely végigszalad az áradó folyón, apránként előcsalja a téli állásokból a lomha nagy fekete hajókat. Szép sorjában következnek fel s testükkal a parthoz állnak a fényes viz fölött szegély gyanánt, mint fehér ködmönön a fekete báránból való prémezet. A tulsó parton huzzák föl őket sok rosz macskalovakkal torontáli szerbek, ez ugyanis nekik már rég idő óta foglalkozásuk és a magyaroknak nem jut eszébe, hogy tőlük ezen munkát elvegyék. A magyar áll a lovával a koplalóspiaczezon s ha valaki jönne, hogy fél őt fát valahova vigyen, azzal meg is alkuszik s kötelmeit ez irányban teljesíti. Ama más vállalkozásba azonban nem fog. Ugyanis maradjon mindenki a saját tanulmányánál.

A hajókon is a kormányosok tesznek ilyenkor tanúságot tanulmányaikról és azt nézik azok a népek, akik a kőpartokon vannak két könyéssel. Ez itt a nyilvános vizsgálat, hogy a tulsó partról, mikor a ráczok leoldják a lovakról a köteleket, a maga emberségéből mint tud át-

iránti kérései, cégbejegyzési kérései bélyeg- és illeték-mentesek. Levelei után portót nem fizet; sem adót, sem kamarai illetéket nem fizet és mindazon külön jogokat élvezzi, melyeket a Földhitel-intézet élvez.

És ezt megteszi az a kormány a mely az ellenzék szerint széles látkörrel nem bír, a mely nem mer kezdeményezni, a mely a kis emberek bajával nem törődik, amely csak toldoz-foldoz.

Itt az ideje, hogy e méltatlan rágalmak elhallgassanak és legalább ezt az egy ügyet ne pártpolitikai szempontból, de a közjó szempontjából tárgyalja és fogadja el minden tényező. Mert minden elvesztegetett nap, mit meddő vitára fordítanak, sok százezer ember kárával jár.

Dr. Gidófalvy István.
kir. közjegyző.

- Változás a főkapitányi állásban.

Politikai körökből olyan hír szivárog ki, hogy a budapesti főkapitányi állásban nemsokára változás áll be. Rudnay Béla főkapitány a minisztériumba fog bevonulni és helyébe Almásy Géza, a híres szolnoki főispán fog kineveztetni főkapitánynak.

- Az osztrák-magyar kiegyezés. A

N. Fr. Pr. a kiegyezésről a következőket írja: Ma az hírlik, hogy a kiegyezési javaslatokat kedden terjesztik a reichsrath elé. Mi e hír itt hitelre talált, addig a magyar miniszterelnök mai beszédében a határidő elhalasztásának lehetőségét jelezte. Ő ugyanis a magyar képviselőházban azt mondta, hogy a javaslatok biztosan a legközelebbi időben, vagy legkésőbb áprilisban, vagy husvét után kerülnek tárgyalás alá. Parlament körökben egy permanensbizottság választását szándékolják, amely a reichsrath elnapolása esetére is tanács-

kozhatnék. Daczára annak, hogy nagyon siettetik a tárgyalást, mégis az a nézet van elterjedve parlamenti körökben, hogy új provizóriumra lesz szükség. De mindenestre még korai ennek az eventulitásnak a megbeszélése. — Minthogy a mostani provizórium a kiegyezési időszaknak már egy esztendejét igénybe vette, valószínű, hogy az új szerződést esakis kilencz évre kötik meg.

A reformátusok egyetemes gyűlése.

Budapest, márczius 24.

A magyarországi ev. ref. egyház képviselői ma d. e. gyűltek össze Budapesten, hogy megtartsák rendes évi egyetemes gyűlésüket.

A konvent tagjai majdnem teljes számban jelentek meg. Jelen voltak: Szász Károly, Kiss Aron, Antal Gábor, Kun Bertalan és Szász Domokos püspökök, Tisza Kálmán, Szilágyi Dezső, gróf Degenfeld Lajos, gróf Degenfeld József vármegyénk és városunk főispánja, Bernáth Elemér, Darányi Ignác, Széll Kálmán stb. stb.

Az ülést, melyen Tisza Kálmán viági elnök és Kun Bertalan püspök, a református püspöki kar legidősebbje elnökölt, Kun Bertalan imája után Tisza Kálmán nyitotta meg és hangsúlyozta, hogy miután a konvent elé terjesztett nagyföntosságú tárgyaknál amugy is lesz alkalma felszólalni, azért elnöki megnyitót most nem tart, az ülést egyszerűen csak megnyitottnak nyilvánítja.

Kun Bertalan kegyeletos szavakkal emlékezett meg ezután gróf Tisza Lajosról, a magyarországi ev. ref. egyház nagy halottjáról, kinek emlékét jegyzőkönyvileg indítványozza megörökíteni. A konvent ehhez egyhangulag hozzájárult.

Radácsi György az újonnan megválasztott konventi tagok névsorát mutatta be, kiket a konvent igazoltaknak jelentett ki. Bejelentette egyben, hogy a gróf Tisza Lajos halálával megürült gondnoki állás betöltésére ideiglenesen gróf Degenfeld Lajos kérésére föl. A konvent ezt éljenzéssel vette tudomásul.

Több apróbb jelentőségű ügy elintézése után Tisza Kálmán bejelentette, hogy miután a konvent a papi jövedelem kiegészítéséről szóló törvényjavaslat fölött ma már nem tárgyalhat és miután ez a kérdés amugy is komoly megfontolást és megbeszélést igényel, azért ő arra kéri meg a konvent tagjait, hogy ezek ma délután fél ötkor egy bizalmas értekezletre gyűljenek össze.

Az ülést holnap folytatják.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 24.

Ez a zárbeszéd napja volt. A nagy tüzzel megindult appropriáczióvita a végéhez ért, keresztülgázoltak volna a Házon.

Hegedüs Sándor előadó kezdte a vitázárast, felsorolva azokat az „új momentumokat”, amelyekkel foglalkozni nem kíván. Előbb Sággy Gyulát simogatta meg, azután a vezér felé pattintotta a maliczia szárnyas nyilát.

— Gróf Apponyi Albert azzal vádolta a többséget, hogy az egyházpolitikai törvények megalkotásával eleget vél tenni a liberalizmus összes követelményeinek. — Ebből kiderül, hogy az egyházpolitikai törvényeket Apponyi gróf is elismeri liberálisoknak — most, míg megalkotásuk idején a liberalizmus nevében harcolt — ellenük.

Komolyabbra fordult azonban hamarosan az előadó hangja, a mint áttért Horánszky fejtegetéseire és kritika alá vette a nemzeti párt finánzkapacitásának állításait. Szavaira zajosan helyeselt a többség, mikor komoly hangon mondotta Horánszkynek:

— Nem kívánok én semmi optimizmust; de ha már nem lát többet a képviselő ur, mint a mennyi van: — kevesebbet se lásson. Majd Kossuth Ferenc nemzetgazdasági elmékedéseire ellen fordult.

— Kossuth elpanaszolta, hogy minden magyar ujszülött 140 forint adóssággal jön a világra. Tévedés kérem, mert...

— Többel, vágja közbe Horánszky. — Igenis többel, mondja Hegedüs. Az a broszúr, a melyből Kossuth Ferenc

jönni az innenső oldalra. Ki miként tudja kiszámítani az erőt. Az ár erejét, a meder porondját s ilyeneket. A partiak ezt nézik, egyéb foglalkozás hijjával lévén. Foglalkozás még nem igen van a parton, a hajók még csak állnak s várják a kereskedőt, aki majd vitet velük valamit erre vagy arra. Ámbár a buza ezuttal nem sok, ami vitethetődjön, ennél fogva az emberek, akik a vízből élnek, a parttól bámulnak bele a folyóba. Simán és hangtalanul szalad a víz. A zsákoló hatalmas vállainak sem akadt munkája eddig vállait tetlenül viseli az ember. Más dolog akadhatna ugyan, például a kertekben kezdik már a földet forgatni meg mi egyéb, de a zsákoló ilyesmire nem vállalkozik. Az ügyvéd sem megy embert gyógyítani, az orvos sem jár pörös ügyekben bíró elé. Ugyanis maradjon mindenki a saját tanulmányánál.

Igy álnak hát az emberek és pipáznak. Ez igen szomorú foglalkozás, a füst eregetése.

— Most tisztán csak az államnak dolgoznak — véli egy s bőlint rá hallgató a többi.

Jönnék már lefelé az oláhok a tutajjal. Jó friss az idő még, de biz ők már csak egyszál fehér ruhában vannak, a mi igen jó egészségre mutat. Füstöl a tutajon a bögre alatt a tűz, abban az ebéd fő, krumpli, sósvízben, ha ugyan a só még el nem fogyott. Szokása neki, hogy néha elfogy, mert az is csak úgy van, mint

minden érdekes dolog: a mig sok van belőle, nagyon rájárnak.

Valaki elébem áll és azt mondja:

— Nini, maga az, uram?

— Az ám, én vagyok.

— Fiatalosforma férfi barna kabátban, esizmában. Szőke bajusza lefelé lóg, az areza amaz egyszerű barnapirosak közül való, amilyent már csak a pusztán lakóknak ad az Isten. Valahonnan ismerős a szeme állása, a bajusza, de nem tudom honnan.

— No mondja — de régön szerettem volna látni magát. Hát üsmer-e még?

— Emlékszek magára. Hát hogy van?

— No — mondja megint — ügyünk van idebent, hát begyűltünk. Már sohase hittem, hogy látom valamikor.

Igen nagy örömmel mondá e szavakat s hogy tetováztam, segített az emlékezetnek.

— Maga a tizenhatnál volt... (már hogy a tizenhatodik századnál).

— Az ám, én ott.

— Én mög a tizenöttnél.

— Ott...

— Tudja, oda lent. Egy barátságban laktunk Boszniában.

Ez nem ma történt, sem tegnap, de most mégis egyszerre az eszembe jut. Az ám. A bajusza nem volt ilyen vastag, sem ilyen lógós. a tartása is mintha egyenesebb: ez csakugyan a káplár... a káplár... nem tudom a nevét. Mégis milyen ritkaság így találkozni. Ő igen

örült, hogy már kezdtem rá vélni s hogy így esendesen, tiszta lélekkel mosolygott épen az a esendes, szelid fiu volt ismét, mint akkor lent a Limparton. Az ember szíve még sem változik úgy el, mint a bajusza.

— Ugyan a nevemre emlékszik-e még?

— Bizony — mondtam szomoruan — nem emlékezem. Elfeledtem.

Nem bántódott meg rajta a régi czimbora s azonnal mondani kezdte:

— Dékány Mihálynak hívnak engőm (hirtelen eszembe jutott a kiáltás oda-lentről: kaplár Dékány!) A Balástyából, a felső tanyán. Ott lakunk mink.

— Ottan?

— Hát — felelt szeretettel régi harcostársam (bár nem öltünk mi annak idején senkit). Dékány Mihály. — Ugyan hát család van-e?

— Van.

— Kis családok is?

— Azok is. Hát ugyan magának vannak-e kis családjai, Dékány?

Szép szelid szemeit cifutotta a könyharmat e kérdésre és oly igen nagyon sajnálatra méltó volt ebben a percben Dékány Mihály. Lassan felelt, huzódva az areza akkora fájdalmakat mutatott, — hogy szinte látszóttak rajta a gondolatai.

— Vótak — felelte. — De elhaltak. Időtlenek vótak.

Azt nevezik időtlennek, aki a fogas-

az adatait merítette téves. Sok gazdag külföldi állam cseesemői nagyobb adóssággal jönnek a világra és minket vigasztalhat az a tudat, hogy a mi adósságaink — befektetések, a melyek meghozzák gyümölcseiket.

Rendkívül hatásosan, tüzzel és önzéretes határozottsággal szolt a liberalizmusról és tiltakozott a néppárt reakciónarús törekvései ellen. Tiltakozott a vád ellen, mintha a többség az igazi szabadelvűségtől eltért volna.

— A néppárt fenyegetéseitől meg nem riadunk: jelentkezék tendenciájuk akár bárdolatlan formában, akár felöltözött szalonképesen — *monoklivál*. Vagy van értelme azoknak, a miket a néppárt szónokai itt mondottak: akkor is a sötét reakció; — vagy pedig nincs értelmük, csak ezéjük: az izgatás és konkolyhintés.

A néppárt feszengett, Hegedűs pedig érczes hangon, szárnyaló lendülettel fejezte be beszédét.

— De tegyenek bármit, mi a liberalizmus lobogója alatt küzdünk és a nagy eszménynek ezt a zászlóját nem hagyjuk soha. Velünk az emberek humánusan gondolkodó és becsületesen érző nagy többsége és a liberalizmus kérdése nálunk pártkérdéssé nem lesz soha! Ez alatt a lobogó alatt egy érzéssel haladunk előre.

Viharos taps és éljenzés hangzott fel. És e megújuló tetszésvihar morájába veszett *Zichy* János gróf erőltlen személyes mentegetődzése is. Ezután *Horánszky* Nándor, majd *Kossuth* Ferencz szoltottak saját határozataik mellett.

Ezután *Horánszky* Nándor szoltott.

Haraggal, keserűen és — hosszasan beszélt a nemzeti párt elnöke. Vitakozva azokkal, a kik támadták, — nem volt más argumentuma, minthogy elismételte azokat, a miket első beszédében mondott. Fáradtan hallgatta az ellenzék, a mely most egy megvert hadsereg csüggeteg látványát mutatja. A szabadelvűpárt nagy diadala alaposan leszerelte a balmező hangulatát. Bágyadt, — izgékony és ideges lett az ellenzék. A keserűség fekete nedvei csurogtak elő *Horánszky* epés beszédéből is. Lelkesedni a pártja se tudott, csak — haragudni. A mittetszésben azonban elmulasztott a beszéd alatt pótolni igyekezett a beszéd végén, a mikor *Ho-*

ránszky kijelentette, hogy a mostani viszonyok között nem lenne hajlandó részt venni az aktív munkálkodásban; — de ha jobb idők következnek, szívesen áll az aktív vezetők — mögé.

A jobb időket zajosan megéljenezte a bus nemzeti párt.

Nagy érzékenységet tapasztalok egy idő óta az ellenzéken, ugymond a miniszter valahányszor egy-egy heves támadásra erélyesebben válaszolunk. Kértem, mi jogosultsága van az érzékenységnek akkor, a mikor *Horánszky* Nándor egyetlen mondatban: az undor, a czinizmus, erőszakosság és rövidlátás epithetonjait hajigálja a többség felé. Tartózkodjunk ám kölesönösen a szenvedélyességtől, de a rosszhiszeműségtől is, és most, mikor gyújtóanyaggal van teli a levegő, ne hajigálódzanak lobogó fátylakkal!

Hosszantartó, zúgó éljenzéssel honorálta a miniszter beszédét a jobboldal. *Hegedűs* Sándor rövid, felvilágosító megjegyzései után *Kossuth* Ferencz záróbeszédét — szombatra halasztották.

Holnap — ünnep lévén — nem lesz ülés.

A h.-dorogi patronatus.

— Hajdumegye közigazgatási bizottságának határozata. —

Hajdu Dorognak is megvan a saját vitás patronatus kérdése, nemcsak Debreczennek. A dorogiak is olyan püspöki követelések ellen küzdenek néhány év óta, amelyek szerintök százados gyakorlatba ütköznek s amelyeket ők jogosoknak el nem ismernek. Hát mi nem tudjuk, mennyiben lehet igazuk a jó dorogiaknak, hanem annyit irhatunk, hogy Hajdumegye közigazgatási bizottsága legközelebb tartott ülésében másodfokon a munkácsi g. kath. püspökség álláspontjára helyezkedett.

E régóta húzódozó ügyet röviden a következőkben ismertethetjük:

1886-ban a dorogiak *Végseő* Miklóst választották meg parochussá, mellözve a munkácsi püspök hármaskijelölési jogát. Emiatt ezt a választást meg is semmisítették. Az új választásnál, 1889-ben *Ujhelyi* Andrást ültették a parochiába, aki pedig nem volt a püspök három je-

löltje között. A püspök megint nem erősítette meg a választást. Dorog községe, mint patronus a hercegprimás elé vitte az ügyet, aminek végre is az lett a következménye, hogy *Ujhelyi* választását a közoktatásügyi miniszter a gyülekezet békéje kedvéért törvényesnek nyilvánította ugyan s az ennél fogva megerősített, de kimondta, hogy a választás ekként történt elbírálása a püspök vitássá lett kijelölési jogára kedvezőtlen precedenst nem képezhet s elrendelte, hogy ezen jog kérdése szabályszerű tárgyalás során közigazgatási hatóságok által fokozatos határozatok után döntessék el.

A b.-ujvárosi főszolgabíró elé került tehát a kérdés, aki még 1895-ben a püspököt keresetével elutasította s Dorog község képviselőtestületének a g. kath. lelkészi állások megüresedésekor esetről-estére való szabad papválasztási jogát százados gyakorlat alapján megállapította.

Egy tévedés folytán csak mostanában tárgyalhatta ez ügyet Hajdumegye közigazgatási bizottsága. Ez pedig megváltoztatta az első foku határozatot, kimondván, hogy a munkácsi püspöknek hármaskijelölési joga van a dorogi g. kath. papválasztásnál s Dorog községnek mint kegyeknek papválasztási joga akként értelmezendő, hogy a község csakis azon lelkészek közül választhatja lelkészét, akiket a munkácsi püspök, illetve püspökség esetről-estére kijelölni fog.

A bizottság az indokolásban okmányokra hivatkozva kimutatja, hogy a püspökség pár újabb esetet kivéve a jelen század elejétől kezdve mindig élt a jelölés jogával s azt Dorog, mint patronus elfogadta és respektálta.

A pörösködés költségeit a bizottság kölesönösen megszüntette.

E határozat — mint értesülünk — mód felett ekkeserítette a dorogi hajdukat s nem is fognak megnyugodni a közigazgatási bizottság sérelmesnek vélt határozatában. A hangulat olyan izgatott, hogy már sokan vallás változtatást is emlegetnek, annyival inkább, mert a pápa a magyar nyelvért folytatott félszázados küzdelmüket sem engedi diadalra.

Mint a többi hajdúváros, Dorog is kálvinista lesz inkább.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Kóburg Lujza Amerikában.

Budapest, márczius 24. Kóburg Lujza hercegnő Matach főhadnagygyal Seemann házaspár álnév alatt rejtőzködött Londonban, hol titkos rendőrök követték őket, bár többször lakást változtattak. Londonból Southamptonba utaztak és amerikai hajóra szálltak. Allitóltag holnap Newyorkba érkeznek.

Benzin-robbanás.

Budapest, márczius 24. A fővárosban ma nagy benzin robbanás történt a Ferenczrendiek bazárjában. A robbanás déltájban történt s a bazár udvarán levő *Friedmann* Jakab féle fűszerkereskedés ajtaját kitépve, kiröpítette az aszfaltra. A robbanás úgy történt, hogy egyik segédgyufát gyújtott a benzin és petróleumraktárban, melytől a benzin tüzet fogott és felrobbant. Szerencse, hogy senki sem sérült meg, csupán a bolt állványai fogtak tüzet, de a központi tűzörség hamarosan eloltotta és így a kár jelentéktelen.

Andrássy Aladár gróf állapota.

Budapest, márczius 24. *Andrássy* Aladár gróf állapotában folyton tart a javulás. Az éjjelt nyugodtan töltötte s fájdalmai is csillapultak. A beteget folyvást sokan látogatják, köztük *Bánffy* D. ezü miniszterelnök is megjelent.

tatás után hét hónapra születik. Az ilyen esemete rendszerint gyéva és semmi módan sem bír előre kapni. Gyenge asszonyok szüleménye az ilyes. Így történt *Mihálynál* is. Sajnálkoztam a dolog fölött, mert ezen tényleg lehet sajnálkozni, mert akárhogy keressük, nincs külön féreg a világra, mint a gyermek. Mikor a gyerek beszélni kezd, hogy az öreg béka úgy mondja: mit varrsz, mit varrsz és a kisike béka erre úgy felel, hogy papucs-cso-cso-cso-cso — vajjon, emberek, van-e ennél készebb gyönyörűség? Lám, ebből *Dékány* Mihálynak nem jutott.

— Hát ez szomorú — mondom.

— Az ám — szol *Mihály*. Mán bele törődtem. Most is szomorúságba vagyok idebent.

— Ugyan?

— Hát igen — felelte — mert most két hete möghalt az apánk. Aztán végrendeletibe nem egyformán osztotta föl a vagyont.

Az ismert krajezáros gyűrűcepipaszár állt ki *Dékány* Mihály boszniai ezimborám zsebéből s kissé nevetve tekintettem föl e szomorúság után reá.

— Hát hogy? — kérdeztem.

— Hát majd a közjegyző urhoz megyünk — válaszolta.

— Muszáj?

— Muszáj — szolt határozottan. — Tudja édes apánk mégis jobban szeretett minket, férfieselédöt, akik mindig körül-

lötte vótunk, mint a lányokat. Így aztán a fiukra többet hagyott.

— Ezért készül hát most a pörlekedés?

— Nem pörlekedés — vélte a régi társ — csak osztozkodás. A leányok (mán asszony valamennyi) szavalnak: Gondolom más biztatja őket. Pedig érvényös a röndelet, amit apánk tött. De tudja maga is bizonyosan, hogy milyenök a lányok — Hát bizon...

— Nono — szol ismét szeliden *Dékány* Mihály. hát ilyenök. Itt a kész veszekedés. Pedig igazán nem tudnám miért? Mindössze nyolcz nyolcezer forinttal hagyott többet az apjuk miránk fiukra, mint a lányokra...

Igy mondta *Mihály* és elment a közjegyző urhoz. A kabátja zsebéből pedig komolyan nézett ki a krajezáros gyűrűce pipaszár. Sok krajezáros pipaszárt rághattott el az öreg *Dékány*, hogy ekkora vagyont hagyott minden aljának s amellet a fiukét még fölözte is nyolcz-nyolcezer forinttal.

Bár hiszen gyűrűceszárból pipáznak ezek az emberek is itt, a parton. Komoran és szomorun. Ok is hat forintért veszik a ezimát és három évig járnak benne s lám, a dolog mégis más.

Dékány Mihályék földje ugyanis egy helyen áll, míg az övék, a viz, folytonfolyvást szalad....

Natalia főhercegnő halála.

Budapest, márczius 25.

A halál, a ki ur mindenek fölött s a ki rendelkezik minden lakója fölött úgy a főhercegi palotáknak, mint a rozoga kunyhóknak, Frigyes főherceg pozsonyi palotájába is ellátogatott és ráborította sötét fátyolát a főhercegi családra.

Natalia főhercegnő, Frigyes főherceg leánya, ma éjjel — mint egy pozsonyi távirat jelenti — meghalt.

A főhercegi család gyásza gyászborította egész Pozsony városát, mely a főhercegi családot hódolatteljes szeretettel övezi körül örömeiben és gyászában.

A fiatal, tizennégyéves főhercegnő fiatalsága és az orvosi tudomány már-már daczolt a kórral, és mindenki megmentettnek hitte a főhercegnő életét, mikor egyszerre csak hirtelen a megdöbbentő válságnak.

A tél alig múlt el s a fákon még zuzmára fehérlett — mikor a hatalmas főhercegiág ifju sarja hervadásnak indult és ime mire a tavaszi nap rügybe borítja az ágakat, a pozsonyi palotábanra vatalra kerül a rózsás tavasz életerős, friss hajtása.

A halál egyforma ur mindenek fölött s ahol ő parancsol, ott engedelmessé válik mindenki: ur és szolga, király és alattvaló.

Mintha csak cserében vitte volna el ez a hatalmas kényur a pozsonyi főhercegi palota bájos ifju gyermekét, cserében azért a fenséges ifju asszonyért: Stefánia főhercegnőért, a kit a multkor kiengedett esontkezeiből és visszaadott az életnek.

Kegyelemért áldozatot kívánt! És ismét csak újabb gyász borult a felséges királyi családra, mely mintha csak nemes jóságával kihivná az égi rossz hatalmak harezkedvét.

S ama felséges ur, a mi dicső nagy királyunk, mint ama bibliabeli nagy szenvedő, a szenvedések koronáját is hordozza királyi koronája fölött.

Mert a kis főhercegnő halála bizonyára gyászt borít az ő rokoni szívére is és fájdalma belevegyül a fenséges szülők sajnó fájdalmába, akik forró könnyekkel telt szemekkel állnak a halottas ágy mellett.

És ha valami enyhítheti fájdalmukat enyhítse az, hogy az ő fájdalmuk közös nyindnyájunk fájdalmával, akik részvétünket oda küldjük a fölé a halottas ágy fölé, a hol az elköltözött ifju főhercegnő, — a tavasz korán letörött virágszála pihen — s a hol mint hajnalban, ha fényes hattyu száll — úgy leng fölötté a fehér, tiszta halál.

Natalia főhercegnő 1884. január 12-ikén született és így két hónappal azelőtt ülte meg születés napjának tizennegyedik évfordulóját. Rendkívül eleven kedélyű gyermek volt. Legutóbb, a mikor szülei, Frigyes főherceggel és Izabella főhercegnővel Budapesten tartózkodott, a Népszínházban a Falu rossza című népszínművet nézte végig szüleiével és nagyon jól mulatott a darabon.

Az orvosok maguk is kezdtek tartani a veszélytől, a mely a gyenge szervezetű fiatal hercegnőt fenyegette. De a hatalmas lázzal szemben, mivel sem segíthettek. A veszély nőttön-nőtt. Este hét óra tájban a főhercegnő teljesen eszméletlen állapotban feküdt. Láza nem csökkent. Így tartott ez kilenc óráig. Akkor, úgy látszott, hogy kissé magához tért, mert féloldalt felemelkedve ágyában, így szólt:

— Vízet!

Hozzáértőzői és környezete aggódva álltak körül ágyát, nagy szívszorogással várva a krízis elmúltát és a hercegnő állapotának javulását.

Az Isten azonban másként akarta! Fél-tizenegy óra előtt néhány perccel Nothnagel tanár a beteg ágyához lépett és megvizsgálta a főhercegnőt. A beteg mozdulatlanul feküdt ágyában. Szíve már nem dobogott. Nothnagel tanár az ágyat körülállókhoz fordulva így szólt:

— Meghalt!

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg kétfél később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. fővárosi jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 8—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az írtatórafeleknek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknel. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatartás. A közügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden elészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

DEBRECZENI ELLENŐR

1898. április 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Április hóra	1 frt — kr.
„ 1-től május 31-ig	1 „ 67 „
„ „ június 30-ig	2 „ 50 „
„ „ decz. 31-ig	7 „ 50 „

Kérjük azon t. cz előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket volúnk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

— Gyümölcsető-Boldogasszony ünnepe.

A katolikus egyháznak ma ünnepe van, egyike azon szép ünnepnapoknak, melyekkel vallásos élet és sok poezis van csatolva. A kised Jézus megtestesülésének ünnepe ez, emlékezete annak, midőn Gabriel arkangyal a názáreti házban megjelent, hogy hírül adja Joakhim leányának az Istenanyaság mély titkát. Magyar elnevezése pedig onnan ered, hogy ilyenkor oltják a gyümölcsetőket. A katolikus hívek ez alkalommal ájtatos buzgósággal keresik fel a templomot.

— Jövahagyott közgyűlési határozat.

A belügyminiszter jövahagyta a törvényhatósági közgyűlés határozatát, melylyel a kollégiumi nyilvános olvasóteremnek az

eddig nyújtott 600 frtnyi évi segélyhez még 300 frtot megazavazott, valamint megerősítette a debreczeni iparossegédek továbbképző és szakrajztanfolyama segélyezésére adott 300 frtot. Végül a város által Szovát községnek toronyépítési célra adott 800 frtnyi adományt is helybenhagyta.

— Buttykay Ákost hangversenye.

Egy fiatal zeneszerző és zongoraművész, aki csak a közeli napokban aratott újabb szép sikereket Budapesten, Buttykay Ákos a jövő hó elején Debreczenben fogja csillogtatni tehetségét. A debreczeni zenede díztermében április hó 3-án, vasárnap hangversenyt rendez a következő műsorral:

1. Schumann. Ábrándképek. Előadja:

Buttykay Ákos ur. 2. Beriot. 57 mü. Első hegedü kettős. Moderato. Adagio. Rondo. Előadják: Friedmann József és Márton Imre urak. 3. Chopin. Scherzs. Cis Moll. Előadja: Buttykay Ákos ur. 4. Tschaikowsky. 11 mü. Vonós négyes. Andante. Contabile. Scherzs. Előadják: Márton Irma (hegedü), Friedmann József (hegedü), dr. Ujfalussy József (mély-hegedü) és Kövy Lajos (gordonka). 5. Loema. 1 mü. 2 sz. Regedal. A csaplárosné leánya. Schumann. 49 mü. 1 sz. A két gránátos. Előadják: Dörschlag Konrad (ének) és Steinacker Sándor urak (zongora). 6. Buttykay. Scherzs. Es dur. Előadja: Buttykay Ákos ur.

Jegyeket előre válthatni egyleti pénztáros Tóth Béla gyógyszerárában (Tisza-palota). Ülőhely ára: a 6 első sorban 1 frt 50 kr., a többiben 1 frt 20 kr. Allóhely: 80 kr. Kezdeté este 8 órákor pontban. Az élvezetesnek ígérkező hangversenyre eleve felhívjuk a művelt közönség figyelmét.

— Tisza Kálmán felszólalásai.

A nagyváradi Szabadság újságolja: Tisza Kálmán hosszabb idő óta készült felszólalni. Nemrégiben is jeleztük abbéli szándékát, akkor azonban mély gyásza miatt az érdekes felszólalás elmaradt. Most ujabb megint híre járt szabadelvü párti körökben, hogy Tisza Kálmán nagyobb beszédre készül. Erre vall legalább az, hogy figyelmesen hallgatja a legjelentékenyebb beszédeket s sűrűn jegyzett az Apponyi Albert gróf beszéde alatt. Tisza bizalmasabb körében azt hiszik, hogy Tisza Kálmán felszólalása különösen a kiegyezés kérdésével lesz vonatkozásban.

— Vita-ülés.

A főiskolai hittanári önképző-kör, mint minden évben, most is rendez vitaülést, még pedig 27-én, vasárnap d. e. 10 órákor az akad. IV. teremben. Ezek a vitaülések igen fontosak az ifjusági önképzés terén és ha e tekintetben valami munkásságot tapasztalunk, az iránt csak elismeréssel lehetünk. A mostani vitának tárgya igen aktuális, amennyiben arról fog szólni a vita: magyar ref. egyházunk autonómiájával összeegyeztethető-e a papok állami segélyezése? Az igenleges oldal vitatója: Virágos Sándor 3 th., a nemlegesé pedig: Vass Jenő 4 th. lesz. A tárggyal szoros összefüggésben van a Wlassics által benyújtott törvényjavaslat is; és így maga a tárgy is igen érdekes. A vitaülések nyilvánosak szoktak lenni s az ifjuság ez uton is kéri szives megjelenését azoknak, a kik az ilyenféle dolgok iránt érdeklődéssel viselkednek.

— Felolvasás a jogász- és tisztviselő-

körben. A debreczeni jogász- és tisztviselő-körben holnap este érdekes felolvasást fog tartani Kugler Mihály államvasuti felügyelő, ki ez alkalommal Budapestről jön hozzánk. A nagy tudású felolvasó, ki a legnemesebb eszmék szolgálatában tölti

életét és akit ott látunk mindenütt, hol az ész és szív kölcsönös munkásságára szükség van, hivatali elfoglaltsága mellett is mindig talál időt arra, hogy a művelt társadalom körében életrevaló eszméinek propagandát csináljon. Kétszeres dicséret illeti meg őt azért is, mert jóllehet közülnk eltávozott, mégis gondol a mi szép Debreczenünkre, hova őt a rokon szeretet és baráti érzület csatolja, felkeresvén bennünket időnkint. A felolvasás szombat este 6 órakor kezdődik, utána pedig a felolvasó érdemes vendég tiszteletére bankettet rendeznek a jogász és tisztviselőkör tagjai. A felolvasásra hölgyeket is szívesen lát a rendezőség s mint értesülünk a felolvasáson számosan jelennek meg.

— **Egy régi árjegyzék.** Multkoriban megemlékeztünk arról, hogy Debreczen az egyetlen város az országban, amelyben a kereskedelem tisztán magyar alapon fejlődött. Eddig csak egy rövid, de igen érdemes füzetben van ismertetve a debreczeni kalmár társulat. Aki írta Szántó Sámuel dr. hivatva volna arra, hogy nagyobb szabású műben ismertesse a debreczeni kereskedelem történetét. Ez a történet érdekes czáfolat volna azon állításokkal szemben, hogy a magyar nem volna alkalmas a kereskedő pályára. Erdekessé volna összegyűjteni azon relikviákat, amelyek a régi világból maradtak. A Rieklitől kaptunk most egy elsárgult nyomtatványt, mely a század elejéről, az insurrekciós világból való. A nyomtatvány — árjegyzék. Talán Debreczen volt az az egyetlen város, amelyben a kereskedőkkel csakis magyar nyelven lehetett érintkezni. Az árjegyzékből érdekesnek tartjuk közölni a következő részletet:

„Fűszerszámos Portékáknak mostani utolsó árak, kész pénzért, Riekl Józsefnek a Török Császár czimer alatt lévő Bóltjában, Debreczenben, Váltóczédulákban.

Kávé, legfáinabb, 1 font.
Féjér Tzukur, fáin Hamburgi
Sárga Tzukur
Fekete, vagy Medve Tzukur,
Édes Mandola
Riskása, fáin,
Aprókása, fáin,
Zsemlyekása, vagy Griesz,
Mazsola-szólló, idei,
Apró-szólló, idei,
Krojer Sajt,
Babér,
Czitrom,
Hering, Hollandi,
Friss Szardelli,
Uj Kapperli,
Puskapor, Bétsi,
Serát,
Rosolis fáin, igazi Balleti,
Rosolis fáin, Vanillia Liqueur,
Arrak, vagy Angliai Rhum,
Brabantziai olaj, fáin. Boutell.

Feljebb írt Portékákon kívül még mindenféle Papirosok, Spanyolviaszk, Festéknemű és több félek találtak legillendőbb áron.

— **A nyirbátori templom restaurálása.** Amemlékeksországos felügyelő bizottságának kiküldése folytán köruton levő Sztóhlo Ottó építész a múlt csütörtökön Nyiregyháza utazott. Onnan Nyir-Bátorba ment, hogy az ottani régi templomot megvizsgálva, annak restaurálása czéljából szükséges intézkedéseket megtegye. Mint értesülünk, a restaurálási munkálatok, a melyek hivatalva lesznek az építészeti szempontból is felette érdekes emléket képező templomot az immár fenyegető pusztulástól megóvni, még a tavasz folyamán megkezdődnek.

— **Debreczeni nő sorsa Kontantinápolyban.** Megemlékeztünk már Tomory Sáráról, arról a debreczeni szép nőről, ki husz esztendő óta törökök világszép fővárosában éli világát. Tomory Sárát, nőül vette Ruzs János nevű oláh származású pinczér, s ketten alakították a Hotel Pestet. Szép vagyont is szereztek s Tomory Sára esengő arany esikókat küldözgetett haza Debreczenbe, az itt lakó nővérehez, aki szegény mosónő. Eddig minden levelében azt írta, hogy nem vágyik haza, hogy nagyon boldog. De a legutóbbi levelében egészen más hurokat penget. Haza akar jönni, egyszerre megrohanta a honvágy, mert boldogtalan lett.

„Az uram, — írja, — anyyira eltörökösödött, hogy munkában megöregedett ember létére ifju leányokkal veszi magát körül s azt akarja, hogy ezekre én ügyeljek fel; én, ki husz évig segitettem neki a vagyont szerezni. A fejébe verték neki, hogy nincs feltámadás és bolond, ki nem éli világát kedve-kénye szeriut. És pocsékolja a vagyont, azt mondja, ugy sincs gyerek és olyan korhely mód viselkedik, hogy nem bírom ezt az életet tovább. Vagyom haza, anyyira, hogy irigylem a szálló madarat, mely elrepülhet a rosszá vált helyről, oda, a hol gyógyulást remél. Igen kérek kedves testvérem, hogy borulj le az édes anyánk sirhalmanál és kérd meg, imádkozzék isten trónusánál, hogy még egyszer haza kerülhetek. Ah, sohasem lép-ném tul többé Debreczen határát.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** Bodó Gyula ujfahértói ügyvédet, elhalálózása következtében a névjegyzékből kitorlőte és gondnokul dr. Prok Gyula nyiregyházi ügyvédet rendelte ki.

— **A nagyitakarékpénztár ajándéka.** A debreczeni első nagyitakarékpénztár ma délelőtt ötven forintot küldött át Boczkó Sámuel rendőrfőkapitányhoz. Az összegből 30 forintot szegény iparos gyermekeknek tanszerrel való ellátására, 20 forintot pedig az iparossegédek rajztanfolyamának juttat.

— **Birkózás egy lóval.** A debreczeni lovas rendőrök legdaliásabb tagja Ignát János. Szép, napbarnított arczu, fekete bajszu, sugár termetű ember. Emellett még óriási erejével s bátorságával is dicselkedhet Ignát. Nem ijed ő meg egyhamar ha rossz emberekre bukkan szolgállet közben, fegyverét se használja, elbá-nik ő ugy velők, ha négyen is vannak, hogy sohasem felejtik el Ignát kezetapintását. Bátorság híján sincsen, mit leginkább bebizonyított azzal, mikor a múlt év nyarán délután hat órakor felösmerte a körözött híres nyirpiriesi rablót Kurucz Jánost, ki Rózsa Sándornak volt a czimborája s nem kevesebb, mint harminczhat évet töltött el a fegyházban s egymaga kísérte be a felfegyverkezett rablót a város háza börtönébe. Azóta meg még nagyobb lett a híre Ignátnak. Lovasrendőri állást visel a városnál s mint ilyen mindég jó lovat vesz magának, hogy könnyen utólérhesse a futó betyárokat, mikor a pusztaságra kimegy. — Tegnapelőtt is új lovat szerzett magának Ignát, Szilaj, rakonezatlan az új ló. Ignát azonban nem törődik azzal, tegnap elővette a lovat, hogy kissé idomítsa. A ló sehogysem akart gazdája szavára, de még lovagló ostarára sem hallgatni s egy elszánt pillanatban Ignát egyik ujját átharapta. Ignát nem maradt adós. Nyomban a harapás után, még a vér is ömlött megsérült ujjából birokra kelt az ágaskodó lóval s pár percznyi heves küzdelem után a lovat földhöz teperte s ott a földön megösmertette vele még közelebről a lovagló ostarát. Mikor ezt elvégezte, bevezette a lovat a jászolba, ő pedig ment dr. Balkányi Emil ker. orvoshoz, ki a súlyosan sérült kezét bekötözte. Ignát

most is idomítja lovát, de az engedelmesebb már, ugy látszik megösmerte gazdáját.

— **A türelmetlen kis menyasszony.** Pirosselyem pántlikával volt a leánynak a leeresztett haja befonva. Öröm az ilyen leányt nézni, mert fiatal is, mint gyöngye virág és szép, hogy kívántatja a mogorva kapuczinus barátal is a csókot. És nagy szemei szinte égtek, mikor a kapitányi szobába betoppantva, K. Tóth Mihály kapitánynak mondta, de oly drámai hangon, mintha csak a szép Fáy Flórától tanultavolna . . .

— Kapitány ur kérem! Ne álljon a boldogságom utjába! . . .

Tóth Mihály kapitány még fiatal ember. El volt a munkába merülve. És csak a panaszosan esengő leány-hangra tekintett föl. Nem is tudta, hogy mit gondoljon? Mit is akar tőle a piruló pipacs virág? Mikor aztán a leány megmagyarázta, hogy az anyakönyvvezető valami hatósági bizonyító-levelen akadkoskodva, annak a hiánya miatt nem akarja völegényével összeadni. Ennek a kiállítását kérte tehát a szép leány, prózába átfordítván beszédét. És hogy a boldogságának utjába többé gát ne legyen, a kívánt bizonyítványt soronkívül kiállították a türelmetlen menyasszonynak.

— **A krajezár vége.** A Nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 40918. számú rendelete folytán közhírét tétetik, hogy az ausztriai értékű 1 azaz egy krajezáros és fél krajezáros réz váltópénz a magán forgalomban csak 1898. évi junius hó 30-ig fogadandó el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1899. évi december hó 31-ig fogadtatnak el s hogy 1899. évi december hó 31 diki után azok sem név értékükben sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetésképpen el nem fogadtatnak, sem be nem váltattatnak. A városi tanács.

— **A vörös kakas.** Érmihályfalváról írják: Tegnapelőtt késő éjjeli órában tűzharangok rémes kongása riasztotta fel a már nyugovóra tért lakosságot. Weisz Májor háza égett le. Bár nagy szél fujt, a derék tűzoltók lokalizálták a pusztító elemet. A leégett ház biztosítva volt.

— **A ezárné magyar horai.** Nagyon érdekes hírt meséltek tegnap a képviselőház folyosóján. A minden oroszok czárja, még a bécsi látogatása idején említette, hogy felséges neje állandóan gyöngye és beteges. Elmondta azt is, hogy udvari orvosa olyan mélytüzű borokat ajánlott a ezárnénak, a minő régente a tokaji volt. A ezár akkor kérdezősködött is, hogy vajjon akadna-e még Magyarországon nagyobb mennyiség a régi tokajiból? Erre a kérdezősködéssre vezethető vissza, hogy nemrég Magyarországból egy kis szállitmány tokaji ment mutatóba a ezári udvarba. S ugy látszik, hogy nem hiába. — Mert — és épen ezt mondta el a képviselőházi hír — azóta a ezár megbizásából körülbelül ötvenkétezer forint értékű tokajt vásároltak össze Magyarországon a ezárné számára. Ebből a vásárlásból jelentékeny kontigens került ki a Horánszky Nándor egyik vejének, Pulszky Gézának pinczejéből. A vásárlás különben nem volt könnyű dolog, mert olyan minőségű tokaji, a melyet a ezári udvar óhajtott, nincsen már sok az országban s a kik a jobb időkből még félretehették, nem is szívesen váltak meg a ritka bortól. Hogy micsoda bor az, a melyet a ezárné számára kiválogattak, kitetszhetik abból is, hogy egy-egy deczije 5-6 forint értékű. — Szóval: két dolog bizonyos. Az ilyen orvos-ságos italt nem mindenki engedheti meg magának s a kinek birtokában van, az nem akárcsi kedveért ad tul rajta. A ki tehát

Magyarország ritkaságaiból — mert annak lehet mondani — olyan sokat tudott elvinni, az nemcsak uralkodó lett legyen, hanem olyan uralkodó is, a ki a magyarok különös rekonszenvét tudta megnyerni, mint éppen az orosz czár, a ki a mi ezredéves ünnepünk alkalmával a Rákóczi kardjának visszaajándékozásával úgy megnyerte a magyar szíveket.

— **A Petőfi dalárda** 1898. évi márczius hó 15-én tartott megnyitó estélye alkalmával a következő felülírtések történtek:

Özvegy Kacsokovics Ivánné szül.: Kollner Terézia 2 frt, dr. Medve Kálmán 1 frt, Szabó Kálmán városi jegyző 1 frt özvegy Hegyi Mihályné 2 frt, Schmioldt Sámuel 2 frt, Ember Lajos 1 frt, Furman Lajos 1 frt, Hegedüs István építész 50 kr., Lábor Mihály 2 frt, Máthé Miklós 2 frt, Szabó Mihály 2 frt, Steier Gyula 1 frt, Csapó Ferencz 1 frt 50 kr., Serli Ede 1 frt, Lukács Jánosné 50 kr., Nemes Gábor 2 frt, Kostya János 2 frt, Tápai Mihály 1 frt, Janesó Lajos 2 frt, Horváth József, 2 frt, dr. Benedek János 2 frt, Némethy János 1 frt, Török Gábor 1 frt, N. N. 50 kr., Gombos Ferencz 1 frt, Sinay Sámuel 1 frt, öz. Komlóssy Imréné Thurzó Róza 2 frt, Sinay Sándor 50 kr., N. N. 50 kr., N. N. 50 kr., Leidenfrost Ármin 1 frt, Farkas Albert 1 frt, Heykal J. Ede 5 frt, összesen 45 frt 50 kr. — mely összeget Komlóssy Arthur elnök ur 4 frt 50 krral kipótolván, a felülírtések összege kitesz kerekszám 50 frtot. A kör nemes ezéjait előmozdító e szives adományokért a dalkör választmánya nevében a legmélyebb köszönetemet fejezem ki. Nagy Ferencz, pénztárnok.

x A Pénzügyi Utmutató hiteles sorsolási szakközlöny, naponként kapható a kiadóhivatalában és Mendelovits Lajos tőzsdéjében. Ára 3 kr. A Lendvay Sándor által szerkesztett „Pénzügyi Utmutató“-t a nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur 1888. évi 32,495. számú körrendeletével mint hiteles sorsolási lapot és teljesen megbízható szakközlönyt, az összes törvényhatóságok pártoló figyelmébe, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter ur 1889. évi 341. sz. határozatával, mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt a pénzügyi tisztviselők figyelmébe és a nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 1892. év 11,043. sz. rendeletével a hazai közforgalmu vasutak figyelmébe ajánlotta.

SZINHÁZ.

* **A Constantin abbé** tegnapelőtti előadásáról szóló referádánkban *Komjáthynéra* vonatkozó rész, sajnálatos sajtóhibából úgy adatott le, amint azt a nyilvánosság elé bocsájtani szerkesztőségünknek egyáltalán nem volt intencziója, a mennyiben *Komjáthynének* elégáns megjelenése, kiválóan művészi játéka ezuttal is úgy minket, mint a közönséget is, teljesen kielégített. Ennyit az igazság kedvéért.

* **L. Komáromy Mariska Szegeden.** L. Komáromy Mariska asszony a szegedi színházban szerdán este kezdte meg vendégszereplését. A fekete dominó-ban. A művésznő föllépte alkalmából a Szegedi Napló a következő szép sorokat írja:

„A művész asszony nem vendég a szegedi színpadon, a mindig itthon van, hiszen évekket ezelőt, kedves elmésséggel gyűrűzte el őt a szegedi közönség, melynek még élénk emlékezetben van az a több estére terjedő vendégszereplési sorozat, a mikor a művész-asszony hangjának fényével, előadásának bájos kedvességével és énekiskolájának bravurosságával megbűvölte hallgatóságát.“

Irodalom és művészet.

* **„A magyar nemzet pusztulása.“** Ilyen czimű érdekes könyvre hirdert előfizetést Király Péter dr., aki pár év előtt egyik szorgalmas poéta munkása volt a debreczeni sajtónak. Király Péter dr. azóta hosszabb ideig lakott Erdélyben s ott alkalma volt az oláh viszonyokat megismerni és tanulmányozni. A pessimista költő hazafiás, mély felháborodással írta meg tapasztalatait. Művére, mely pünkösdkor jelen meg a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki:

„Egy demographiai szerény munkát szándékozom kiadni. Terjedelme 5—6 iv. Előfizetési ára füzve egy korona 20 fillér, diszkötésben 3 korona. Pünkösds első napjára megjelenik. A munka czime: „A Magyar Nemzet pusztulása.“ Az előfizetők gyűjtése végett szétküldött leveket és előfizetett összegeket legkésőbb május hó 10 dikéig kérem czímre Derecskére küldeni. A könyv Debreczenben jelenik meg. Megrendelések és előfizetések közvetlenül nálam is eszközölhetők. Szives gyűjtőimnek 10 előfizető után tiszteletpéldányt küldök.

E szerény munkával mindazon honfitársaimat kívánom megajándékozni, — akik nemes érdeklődéssel s igaz hazafiúi szeretettel viseltetnek a magyar nemzet sorsa és ezerszertendős supremáciája iránt különösen azon vidékeken, hol bennünket az oláhosítás és oláhosodás réme nap-nap után mindinkább fenyeget. Tőlem telhető őszinteséggel és buzgalommal iparkodom feltárni nagy vonásokban azon okokat és körülményeket, a melyek nemzetünk halálos veszedelmét hordják méhökben. — A feldolgozott adatok és tanúságok nagy részét „Kalotaszeg“ vidékén szereztem. Ennek a munkának a kiadására kérem a jók s az igazak erkölcsi és anyagi támogatását!

Derecskén, 1898. márczius hó.

Dr. Király Péter.

* **Az óriási verseny** daczára, mely napjainkban minden téren s így a lapok közt is tapasztalható, a magyar olvasóközönség változatlan kedvence ma is a Pesti Hirlap. — Hazánk e legelterjedtebb lapja, a reklám eszközeinek igénybevétele nélkül, halad a maga, husz éven át jól bevált ösvényén: jelszava: „sokat, de megválogatva, hasznosat és mulattatót minél többet nyújtani olvasóinak“ a legjobb reklám, melyet az intelligens magyar közönség mindig méltányolni tudott. Ezért vannak a Pesti Hirlapnak rovatai, melyeket egy más lap nem kultivál annyira s melyek az olvasót szinte elváhatlanul kapcsolják a laphoz. Országgyűlési kereplatai, tréfas kis cikkek, humoros tárczái, vegyes hírei, szellemes és közkedveltségű szerkesztői üzenetei, bő színházi és törvénykezési rovatai — szinte páratlanul állanak a magyar sajtóban. Magas színvonalon álló vezércikkei a legelső rangú publicisták tollából s a legjelesebb tárczairók dolgozatai — évek óta első helyet biztosítottak a Pesti Hirlapnak a napilapok közt. Nagy kedveltségének egyik tényezője persze az is, hogy többet ad olvasóinak ugyanazon árért, mint más napilapok. Naponként 22—24 oldal, vasárnapokon 32—36 oldal a tartalma s az előfizető havonként kis jegyzéknaplót és évenként nagy képes naptárt kap ajándékba, minden ráfizetés nélkül. A párisi Divat czimű nagy képes divatlapot pedig, mely hetenként jelenik meg, féláron kapják a Pesti Hirlap előfizetői. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr.; negyedévre 3 frt 50 kr., a Párisi Divattal együtt negyedévre 4 frt 50 kr. Az új áprilisi

negyeddel belépő előfizetők a márczius utolsó hetében megkezdett érdekesítő angol regénynek (Ziska, írta Marie Corelli) addig megjelenő részét külön lenyomatban kapják meg. Mutatványszámokat levelezőlapon nyilvánított óhajra mindenkinek küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Váci-körút 78.)

A „Pesti Hirlap Naptára“-ból van még egy kis maradvány. Idejekorán érkező negyedévi új előfizetőknek, akik ebbeli kívánságukat a pénztalvány szelvényén kifejezik, szivesen szolgál a kiadóhivatal e naptárral — a meddig a készletben tart.

* **Egyházi művek.** Ntisz. Dicsőfi József ref. lelkész következő népszerű műveit ugymint:

	frt	kr.
Evangyéliumi elmélkedések ára	3	—
Sulamith	—	25
Kik vagyunk mi?	—	15
Az ezredik ó év és az ezrededik tavasz	—	20
Egyedül hit által!	—	12
A tékozló	—	10
Testvéretek vagyok	—	10
A templomi, vagy gyülekezeti istentisztelet beése	—	10

melyek a szerző kiadásában jelentek meg, bizományba átvettem, a mai naptól kezdve nálam kaphatók. Ajánlom az érdeklődő közönség szives figyelmébe. Debreczen, 1898. márczius hó 20-án. Csáthy Ferencz könyvkereskedő.

CSARNOK.

Lakodalmom után.

— Olasz novella. —

Irta: Neera.

16.

— Eszeágában se volt. Elitta a feletti haragjában, hogy többet nem kerehet; de ha aztán tántorogva jött haza és nem lehetett neki szemrehányásokat tenni, ha úgy kellett őt vetkőztetni, mint egy kis gyermeket, úgy fájt a szíve és szerettem volna az ő helyében lenni, hogy máskép eselkedhessék. De hát mindenkinek viselni kell a rárótt terhet. Végre már misére se járt. Hanem a nap legkülönbözőbb szakaiban került haza és ha engem otthon nem talált, átkozódott és szitkozódott és összevisszatört mindent, úgy hogy végre már én se melhettem a templomba. A plébános ur tudta azt és igazat adott nekem. Mikor aztán elérkezett az utolsó órája, igazán rosszul volt, bár a koresmáros és a szomszédok most is csak azt állították, hogy részeg. De én jobban tudtam és elszaladtam a lábmagasságnyi hóban a doktor urhoz. A doktor ur haragosan mormogott, hogy ilyen kutya időben nem illik jó keresztényt felverni. Szegény! De hát nem tudtunk magunkon segíteni. Így hát visszasiöttünk a csikorgó hidegben a kis kunyhóinkba, de mire hazaértünk, atyám haldoklott.

— Es akkor elhatároztad magadat arra, hogy szolgálatba lépj.

— Eleintén nem is jutott eszembe. De a temetés napján eljött hozzám Oriániné és azt mondta: Mit akarsz itt egyedül? Gyere hozzám. És nekem nem volt okom visszautasítani az ajánlatát. Nem is bántam meg. Oriániné nem sokára meghalt. Az is Isten akaratja volt. Így van ez az életben.

— Hány éves vagy most?

Apollónia böles nyugalommal válaszolt:

— Körülbelül negyven.

*
Végre sikerült a nagy láda kulcsát megtalálni. Mártha már többször kérdezte a férjétől, hogy tulajdonképpen mit tartalmaz az a láda. De ő nem tudta és rá-

bizta annak átvizsgálását. Midőn kinyitotta, egy halom különféle lim-lomot látott maga előtt. Bojtokat, ócska szegeket, különböző könyveket, leveleket, rongyos keztyűket, amint azok egymásután belekerültek.

A könyvek között egy régi arany-metszésű kalendáriumra akadt, aminőket ő leánykorában szokott olvasgatni. Kicsi kora óta szeretett az ilyen régi naptárak metszeteiben gyönyörködni, később olvasta a szerelmes verseket, melyek Desdemónáról, Juliáról és Gretchenről zengtek. A mint felütötte a kalendáriumot, egy se-lyemfinomságú levélpapírtörödékre akadt, melyen női kézírásban, sárgult tintával, a következő szavak valának írva: „Sohse fogom őt feledni, az ajkaimon érzem, mert te lehelted az ajkaimra és valahányszor esőkolom, mindig újra érzem.“ A többi je volt szakítva.

Ez a darab papír tüzként égette Mártha ujjait. Ambár nem volt semmi határozott tudomása, mégis sejtette, kinek szólt ez a levél és kinek izgatottság fogta el ama szerelmes frázisok olvasására, a melyeket más nő intézett volt a férjéhez.

Egy más nő! De vajjon ki? Ugyanaz a piczi betűs, egyetlen kézírás, ugyanaz a kékes finom papiros, melyen a betűk majd felfelé, majd lefelé irányultak, jött nagyvilágra, amint Mártha végleg kirakta a ládát. Tentafoltos, mellette letépett lapok, melyekből hervadt rózsalevelek és papirpenész szaga áradt szerte.

— Itt van Albert ifjúsága, ujjongó szerelme, érzelem-ömlengése, esőkjai, mindaz, amit én hiába vártam, ide van temetve.

Lázás izgatottsággal szedegette rendbe ezeket a leveleket és bosszankodott azoknak hézagos voltán.

Lezárta az ajtót, leült egy halmaz fehérneműre és kezdte azokat keltük szerint osztályozni, ami csak felig sikerült, mert a legtöbbször a keltje hiányzott, csak az aláírása volt olvasható mindenütt: Elvira.

Az egyik levél még egészen jó karban volt, a borítékján megvolt még az ismerős kis pecsét. És e csillagokkal mintázott papiroson szép egyforma betűkben állottak e szavak:

„Ha mindaz igaz, amit ön mondott, ha tényleg a legimádottabb nő vagyok az ön szemében, jöjjön el hozzám ma este ötkor, egyedül leszek.“

Az aláírás hiányzott. Mártha megvetéssel lökte félre ezt a levelet. Egész érdeklődése az előbbieken összpontosult, a szenvedélyes Elvira leveleiben, ki nem titkolta a nevét, hanem az igaz szerelem nyíltságával kérkedett vele.

Lassan, nagy türelemmel sikerült neki azok rendbehozása.

Közbe-közbe más iratok vonták magukra a figyelmét, többek közt egy hibás helyesírású levélke, mely így hangzott:

„Vártalak és nem jöttél. Sohse várlak többé.“

Iszonyatos tudat, hogy ilyen becsületlen nők tegezték az ő férjét, és hogy ő azokat tán szerette is, ahogy a férfiak szoktak szeretni.

Végre előtte feküdtek esomóba szedve, szép egymásutánban Elvira levelei. Az első így hangzott:

Barátom!
Ezt a nevet sugalja a lelkem és a kezem szívesen leírja. De igaz-e az a név? Tényleg a barátom és az lesz-e mindig? Olyan izgatott vagyok, hogy el se merem mondani mindazt, amit érzek. Tán helytelenül cselekszem, midőn önt szeretem, de Isten a bizonyosságom, hogy őszinte vagyok és hiszem, miként ön érzelmeimet osztja. Oh mondja meg, mondja meg.

Elvira.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. márcz. hó 25-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	121.50	122.—
„ vasuti beruházási kőt. 4 1/2%.	—	122.—	123.—
„ koronajáradék 4%.	—	99.40	99.80
„ regále vált. kőt. 4 1/2%.	—	100.60	101.35
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	102.—	102.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	142.—	143.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	383.25	383.75
Osztrák hitelbank részvény	—	364.70	364.90
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	102.50	103.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.25	123.25
„ 3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3 1/2%-os	—	119.50	120.50
Magyar vörös kereszsorsjegy	—	10.30	10.80
Osztrák	—	20.25	20.75
Olasz	—	11.90	12.40
Bazilika sorsjegy	—	6.70	7.20
Jó-szív	—	3.80	4.20

Pénznevek:

Cs. és kir. arany	—	5.67	5.75
20 markás arany	—	11.74	11.78
20 frankos arany	—	9.51	9.55
1 Sovereigns	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. márcz. 24-én.

Buzát ma gyöngébben kínáltak, a kereslet mérsékelt volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 15.000 mm. teljes napi, azonban jobb minőségű árak magasabb áron.

Egyéb gabonaneműekben esekély volt a forgalom változatlan áron.

Eladattak:

Buza. Tiszavidéki. 200 mm. 78 k. 13.30 forint, 300 mm. 76.5 k. 13.15 forint, 450 mm. 76.2 k. 13.15 forint, 300 mm. 74.5 k. 13.15 frton, 100 mm. 76 k. 13.10 frton, mind három bónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat esüdes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.10 — 9.11
„ márcz.—ápr.	12.25 — 12.27
Rózs márcz.—ápr.-ra	8.54 — 8.55
Tengeri máj.—jun.-ra	5.38 — 5.39
Zab márcz.—ápr.-ra	6.55 — 6.57

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	12.26 — 12.27
„ őszre	9.10 — 9.11
Rózs tavaszra	8.59 — 8.60
Zab	6.57 — 6.58
Tengeri máj.—jun.	5.38 — 5.39
Repeze augusztusra	12.15 — 12.20

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 175.

Páros bérlet 134.

Holnap, szombaton, 1898. márczius 26-án:

A varázsgyűrű.

Operette 5 képb. Irták: D'Emery Adolf és Burani Paul. Fordította: Komor Gyula. Zenéjét szerzette: Planquette Robert.

Személyek:

XV. Lajos király	—	Szathmáry Á.
De Chavannes marquis	—	Szentes János.
Renée, gyámleánya	—	F. Kállay L.
Leocadie, társalkodónője	—	Loesarekné.

De la Garde Geores, gr. — Karaos Imre.
Nicolas, tejtéstvére — — Rubos Á.
Michelette — — — Serfőzi Zseni.
Valpinçon lovag — — — Vidor D.
Royal D'Artois, ezredes — Békési Gyula.
La Popelinières, élelmezési főbiztos — — — Püspöky I.

Holnapután, vasárnap 1898. márcz. 27-én:

Ugyanez.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.

Kitünően bevált!

Tek. Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
Neunkirchen N.-Oe.

A Wilhelm-féle antiarthritikus vértisztító thea itt mind kedvezőbb fogadtatásban részesül és általános kedveltségnek örvend, mert minden szenvedőnél, akinek én a theát ajánlottam, a legjobb hatással volt és valamennyien, akik azt előírás szerint használták, csak egyet hangoztatnak, t. i., hogy a thea kitünően bevált. Eneffogva több oldalról felkerestek, hogy ismét egy szállítmányt ugyanazon forrásból meghozassak.

Kérem tehát szívesen, küldjön ismét egy tuczatot ezen gyógyszerjű theából posta útján.

Tisztelettel

Gottstein József gazdász Hohenelbe.

Kapható minden gyógyszerárban.

Nyilvános kijelentés!

Alulírott fényképészeti műintézet elhatározta, hogy — mielőtt művészileg kitünően kitanított fényképésztől elbocsássa és azokat tovább foglalkoztassa — rövid időre és csakis a visszavonásig, minden haszon vagy nyereségtől lemond.

Szállítunk

csak 7 frt 50 krért értékének alig fele, csupán az előállítási árban egy arcképet életnagyságban

(mellkép)

diszes, elegáns fekete-arany barock-keretben, melynek valódi értéke legalább 40 frt.

A legszebb alkalmi ajándék!

Ki tehát óhajtja, hogy saját, vagy felesége, gyermeke, szüleinek, unokáinak vagy más drága, régen elhalt rokonnak vagy barátjának diszes arcképet elkészítsük, csupán az illetőnek fényképét be kell küldenie, bármily alakban és szállítunk 14 nap alatt oly arcképet mely az érdekeltre valóban a legnagyobb meglepetést gyakorolja.

Az arckép csomagolását saját árban számítjuk.

Megrendelések a fénykép melléklésével, mely a kész arcképpel sértetlenül visszaküldetik, csak a visszavonásig fenti ár mellett utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközöltetnek a

„KOSMOS“

arcképfestő-műintézet által, Bécs, Mariahilferstrasse 116. sz.

Az arckép legkitünőbb lelkiismeretes kiállításáért és élethű hasonlatáért teljes jótállást vállalunk.

Számtalan elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintés végett mindenkinek rendelkezésre állanak. 176 16—7

Gazdák és kertészek figyelmébe.

Eredeti fajtisza

magvakat

kertekbe és gazdaságokba ajánlunk
a legolesőbb árak mellett

Deutsch Albert és fia

Hatvan-utca 1096. 230-9-5

Lóhere- és lucerna-magvakat tisztítási és arankamentesítési felvállalunk.

Beocsini,

Portlandt,

Románcement

és

kőbányai disztégla

gyári raktár.

Zsákonkénti és vagononkénti eladás. — Elismert legjobb cement.

Csápó-, Kis-Szapannos-utca 407.

Stegmüller Árpád

építésznél. 262-15-4

452. sz.
1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Hajdumegyei takarékpénztár végrehajtónak Dr. Szücs Bálintné végrehajtást szenvedő elleni 700 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő, Debreczen város határában fekvő, a debreczeni 7276. sz. tjkvi A + 96. hrsz. belsejének 1/8 részére 280 frtban és a debreczeni 88. sz. tjkvben A + 7581. hrsz. külsőjének 1/8 részére az árverést 164 frt 75 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi április hó 22-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 28 frt illetve 16 frt 48 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi január hó 19-én.

Nagy Károly,
kir. táblai bíró.

280-1-1

Csak
fiatal

183-60-29

embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is. Főlöseges tehát **santa! olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főárak ár:

Zoltán Béla gyógyszer-tára Budapest,
V., Nagykorona-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendések czíme:

Zoltán gyógyszer-tár Budapest.

Megérkeztek * * * * *

a tavaszi idényre

a legujabb bel- és külföldi

Női divat *

* ruhaszövetek

s nagy választékban
kaphatók

Szabó Lajos Fiai

czégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer
kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur-fénymáz“

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

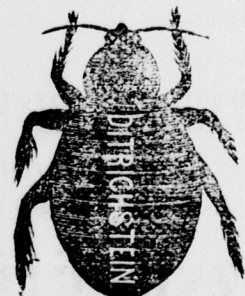
230-12-3

Szent-Királyi Tivadar czégnél Debreczenben.

Cs. kir. szab. Ditrichstein-tőle

poloskairtó szer

főlülmulhatlan hatása a poloskák és ezek petéinek kiirtásánál.

Alkalmazható mindenütt a nélkül, hogy ennek nedvessége folytán a kárpitokon, szöveteken vagy butorokon folt- vagy peccsényomot hátrahagyna. Orvosilag constatálva, miszerint a szoba levegője disinficiálódik; nem lobbanékony és így a legkitünőbb poloskairtó szer.

Ára üvegenként ecsettel 40, 75 kr., 1.50, 3 frt. Gummifecskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánlom kis kézi gőzgépmot, melynek segítségével a poloskairtó szer gőze minden poloskafészekbe bevezethető, miáltal tökéletes és alapos kiirtás érhető el. — Ára ezen kis kézi gőzgépnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférgék, molyok és bolhák

legrövidebb idő alatt alaposan kiirtatnak irtóporom által.

1 doboz 40 kr. és 1 frt. — Gummifecskendő drbja 40 kr.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett pontosan eszközöltetnek.

Ditrichstein Mór, Budapest, VII., Nyár-utca 34. sz.

Elárusítók kerestőnek.

267-10-2